

CERTIFIKACIJSKA SHEMA ŽIVIL VISOKE KAKOVOSTI

CERTIFIKACIJSKA SHEMA ŽIVIL

VISOKE KAKOVOSTI (KMÉ)

POSEBNE ZAHTEVE GLEDE CERTIFIKACIJE

**Konzumno mleko
(kravje mleko)**

Budimpešta, oktobar 2025

Konzumno mleko (kravje mleko)

Vloge za blagovne znamke visokokakovostne hrane (KMÉ) in visokokakovostne hrane najvišjega razreda se lahko vložijo za pasterizirano, ESL ali UHT konzumno mleko z vsebnostjo maščobe najmanj 1,5 %, vključno s proizvodi brez laktoze.

Proizvod mora izpolnjevati veljavne pravne zahteve, vključno z zahtevami iz madžarskega živilskega zakonika.

V zvezi z organoleptičnimi lastnostmi morajo biti izpolnjene tudi zahteve iz točke 1.3.2 „oddelka III: Specifikacije proizvodov“ iz predpisov 2–104 madžarskega živilskega zakonika (Codex Alimentarius Hungaricus), ki se nanašajo na mlečne izdelke s posebno oznako kakovosti.

V zvezi s fizikalnimi in kemijskimi lastnostmi morajo biti izpolnjene naslednje zahteve:

- Vsebnost beljakovin: najmanj 3,2 g/100 g
- Gostota pri 20 °C: najmanj 1,03 g/cm³
- Zamrzovalna točka: –0,515 °C ali nižja.

Neobvezni elementi

Vloge za podelitev znamke za visokokakovostna živila (KMÉ) in živila najvišje kakovosti se lahko vložijo za proizvode, ki poleg zgoraj navedenih obveznih zahtev izpolnjujejo tudi vsaj eno točko v vsaki od kategorij izbirnih elementov I in II.

I. Proizvodni proces

Samonadzor in samopreverjanje

1. Celovito (organoleptično, fizikalno, kemično, mikrobiološko) notranje preskušanje proizvoda po proizvodni seriji v podjetju.
2. Spremljanje roka uporabnosti vseh proizvodnih serij, pregled in dokumentiranje organoleptičnih, fizikalnih, kemijskih in mikrobioloških parametrov.
3. Predelovalec v pogodbo z dobavitelji vključi, da od mlečne kmetije prevzema samo mleko in smetano z vsebnostjo aflatoksina M1, ki ne presega mejne vrednosti, kar preveri predelovalec sam v vseh serijah surovega mleka in/ali smetane, dobavljenih in prevzetih v obratu. Preskusna metoda mora biti takšna, da jo je mogoče uporabiti za preverjanje skladnosti z zgornjimi mejnimi vrednostmi, določenimi v veljavni uredbi o mejnih vrednostih nekaterih onesnaževal v živilih.

4. Uporabljajo se takšne metode v obratu, v okviru katerih se redno preverjajo proizvodni postopki, kakovost in higiena proizvoda, in se uvedejo ukrepi za izboljšanje na podlagi rezultatov, opredeljene pa so tudi dobre prakse in zaposleni so ustrezno usposobljeni.
5. Analiza trendov v okviru samonadzora: izdelava diagrama nadzora kakovosti za grafični prikaz analitičnih in mikrobioloških vrednosti z določitvijo orientacijskih vrednosti, opozorilnega praga in/ali mejnih vrednosti. Navedene vrednosti se primerjajo z dejanskimi podatki, zbranimi v okviru notranjega nadzora, po potrebi pa se sprejmejo ustrezni ukrepi.
6. Preskuse izvajajo zunanji laboratoriji v okviru sistema notranjega spremljanja, ob upoštevanju naslednjih meril:
 - vsebnost maščobe,
 - vsebnost beljakovin,
 - zgoščenost,
 - zamrzovalna točka,
 - testi s fosfatazo in peroksidazo,
 - mikrobiologija (v skladu z uredbo Ministrstva za zdravje št. 4/1998 z dne 11. novembra in Uredbo (ES) št. 2073/2005),
 - neto prostornina,
 - vsebnost laktoze v primeru proizvoda brez laktoze.

Vsako leto se pregleda najmanj devet naključnih vzorcev iz različnih proizvodnih serij, proizvedenih in odpremljenih za trženje v danem letu, pri čemer je vključen vsaj en vzorec iz vsakega koledarskega četrtletja.

Postopek proizvodnje mleka (metode predelave mleka)

7. Uporaba „blagih“ metod predelave, s katerimi je mogoče v največji možni meri ohraniti prvotno dragoceno vsebino in sestavo. Takšne metode vključujejo pasterizacijo pri 72 °C za 15 sekund ali kombinacijo takšne pasterizacije in mikrofiltracije.
8. Skladnost z višjimi higienskimi zahtevami med postopkom proizvodnje proizvoda: za surovo mleko v razsutem stanju, ki vstopa v obrat, 3 preskusi na mesec v skladu z naslednjim:
 - *Staphylococcus aureus*: <10 cfu/g;
 - Plesni kvas: največ 10 cfu/g;
 - Koliformna bakterija: <10/g;
 - *Enterobacteriaceae*: <10 cfu/g;
 - *Enterococcus* (skupina D): <10 cfu/g;
 - Sulfitne rdeče klostridije: <10 cfu/g;
9. Notranje spremljanje na osnovi serije s poudarkom na proizvodnem postopku (od prejema surovega mleka do dostave končnega proizvoda).
10. Izvaja se program za dobavitelje surovega mleka, v okviru katerega se opravi analiza trendov na podlagi laboratorijskih ugotovitev o surovem mleku.
11. Upravičenost do uporabe logotipa „Tejszív“ [Mlečno srce].

Živinoreja (proces proizvodnje surovin)

12. Krma brez GSO.

13. Ekološko kmetovanje (ni mogoče izbrati skupaj s točko 31).
14. Kmetija ima veljaven certifikat o dobrobiti živali Global GAP.
15. Kmetija prejema sredstva EU za dobrobit živali.
16. Če je predelovalec mleka tudi pridelovalec mleka, se vsaj enkrat na koledarsko četrletje opravi dokumentirani preskus na aflatoksine [iz lastne krme in katere koli kupljene krme (masa, krma, dopolnilni premiksi)].

Uporaba potrošniku prijazne embalaže

17. Priročna embalaža, ki jo je mogoče po priročnosti in praktičnosti jasno razlikovati od embalaže drugih podobnih proizvodov, ki so na voljo na trgu. V primeru potrošniku prijazne embalaže se upoštevajo tudi trajnostni vidiki, opredeljeni v kategoriji izbirnih elementov II. Potrošniku prijazna embalaža, ki ima večji ekološki odtis/vpliv na okolje kot embalaža podobnih proizvodov, ki so na voljo na trgu, ni sprejemljiva.

II. Trajnostnost

Varstvo okolja (zmanjšanje okoljskega odtisa, zelena logistika)

18. Uporaba okolju prijaznih metod obdelave gnoja.

Opomba: (Podjetje ima vzpostavljen postopek za opredelitev in ocenjevanje okoljskih in socialnih tveganj in priložnosti ter odzivanje nanje. (okolju prijazno skladiščenje gnoja, količina uporabljenega gnoja,)

- **Uporaba okolju prijaznih in obnovljivih virov energije**

19. Podjetje/prosilec pridobiva del energije iz obnovljivih virov energije (npr. termalna voda, geotermalna toplota, sončni kolektorji, bioplin) v procesu proizvodnje in priprave. *(Podjetje ima certificiran zeleni proizvod, zeleno storitev ali prodaja zeleno energijo (sončna energija, vetrna energija, vodna energija, bioplin, geotermalna energija). Dokument za prikaz porazdelitve skupne porabe električne energije in porabe električne energije iz obnovljivih virov v zadnjem proračunskem letu).*

- **Uporaba virov/tehnologij trajnostnega upravljanja**

20. Učinkovitejše upravljanje virov, ravnanje z materialno energijo in vodo ter posodobitev predelovalnih tehnologij, ki zmanjšujejo vpliv na okolje (na primer regenerativna rekuperacija toplote, rekuperacija odpadne toplote, izboljšanje učinkovitosti hladilnih sistemov in zmanjšanje porabe energije).

(Dokazati je treba:

– ali ima okoljsko skladnost/certifikat

– ne glede na to, ali za svoje delovanje uporablja kvalificirani zeleni proizvod ali storitev.

Vzpostavljen je postopek za prepoznavanje in ocenjevanje okoljskih in družbenih tveganj in priložnosti ter odzivanje nanje.

Preveriti je treba, kolikšen delež materialov, ki jih uporablja podjetje ali podjetja v svojih vrednostnih verigah, je recikliranih, predelanih, obnovljivih in neobnovljivih surovin/krožno gospodarstvo).

21. Sistem za rekuperacijo energije na proizvodnih strojih.
(Na primer uporaba katerekoli opreme, ki zajema in prenaša odpadno toploto kompresorja. Recikliranje toplotne energije za druge industrijske procese, ki zahtevajo toploto ali paro).
22. Uporaba sistema okoljskega ravnanja (EMS) ali EMAS (sistem za okoljsko ravnanje in presojo) v skladu s standardom MSZ EN ISO 14001:2015, ki potrjuje okoljsko skladnost.
(Priprava letnih poročil, ki vsebujejo informacije o porabi energije, ravnanju z odpadki, porabi vode in drugih vplivih na okolje.)
23. Certificirana in redno uporabljena okolju prijazna in/ali z vodo varčna čistilna sredstva in detergenti.
(Certifikati, varnostni listi, specifikacije, blagovne znamke na embalaži. Certifikati certifikacijskih organov, npr. Ecocert, Green Certification, Breeam, Leed.)
24. Uporaba stranskih proizvodov, zmanjšanje izgub proizvodov in materialov.
(Podjetje ima vzpostavljen postopek za opredelitev in ocenjevanje okoljskih in socialnih tveganj in priložnosti ter odzivanje nanje. Podjetje uporablja surovine, sekundarne surovine, proizvedene iz odpadkov, v skladu z načeli krožnega gospodarstva, zahteve krožnega gospodarstva pa se upoštevajo pri zasnovi proizvoda, vključno z embalažo proizvoda.)
25. Delovanje okolju prijaznega sistema ravnanja z odpadki. Ločeno zbiranje in recikliranje odpadkov v dokumentirani obliki.
(Podjetje je pooblaščen za ravnanje z obstojnimi organskimi onesnaževali, njihovo zbiranje, prevoz, skladiščenje in odstranjevanje na način, ki ne povzroča onesnaževanja, ko postanejo odpadki.)
26. Učinkovita in okolju prijazna tehnologija čiščenja odpadnih voda (npr. biološko čiščenje odpadne vode).
27. Preverjeno zmanjšanje specifične porabe vode.
(Npr. uporaba odtekačice tople vode iz naprav za sekundarno čiščenje, kapljično namakanje, zbiranje in recikliranje deževnice, recikliranje sive vode)

- **Zelena ocena**

28. Uradno dokazilo o priznani certificirani oceni trajnostnosti v skladu z veljavno zakonodajo EU (npr., vendar ne omejeno na: EcoVadis, B Corp, BREEAM, LEED, ISCC).
29. Dokumentirana politika zelenega pridobivanja: dajanje prednosti dobaviteljem, ki so vlagali v trajnostni razvoj.
(Podjetje da svojim dobaviteljem možnost izvedbe okoljske presoje proizvodov in/ali storitev. Prikaz deleža, v katerem dobavitelji uporabljajo na primer obnovljive vire energije, ali upoštevajo energetske vidike stavb, ali uporabljajo okolju prijazen sistem ravnanja z odpadki, ali zmanjšujejo vpliv logističnega omrežja in prevoza na okolje.)

30. Podjetje ima zavezo iz pobude za cilje, ki temelji na znanosti (Science Based Target Initiative – SPTI).
31. Surovina, ki se uporablja pri proizvodnji proizvoda, izvira iz certificiranega ekološkega ali ekstenzivnega kmetovanja ali ima zmanjšan okoljski odtis, za katerega obstajajo drugi znanstveni dokazi. (skupaj s točko 13 ni mogoče izbrati)
(Npr. proizvodi, označeni kot ekološki, okolju prijazni proizvod ali storitev.)
- **Uporaba okolju prijaznih embalažnih snovi**
32. Uporaba okolju prijaznih embalažnih snovi za pakirane proizvode (zmanjšana velikost embalaže ali alternativni embalažni materiali, npr. primerni za kompostiranje).
33. Dobavitelji primarnega embalažnega materiala, ki pride v stik s proizvodom, so morajo biti certificirani kot BRC ali IFS PACsecure.
- **Prevoz**
34. Glavna komponenta prihaja v predelovalni obrat z lastnega kmetijskega gospodarstva ali z oddaljenosti do 100 km.
(Mesto pridelave, proizvodnje in/ali predelave se lahko nahaja na oddaljenosti do 100 km.)
35. Krma se dostavlja na razdalji do 100 km.
36. Žive živali se prevažajo v radiju 100 km.
37. Optimizacija prevoza, načrtovanje poti za zmanjšanje emisij.
(Program „Lean & Green“)
38. Proizvod se potrošniku dobavi po kratki dobavni verigi.

Socialni vidiki

39. Obstoj revizije etične izmenjave podatkov dobaviteljev (Supplier Ethical Data Exchange – SMETA).
40. Preprečevanje nastajanja živilskih odpadkov z darovanjem.
41. Preprečevanje nastajanja živilskih odpadkov s preprečevanjem nastajanja odpadkov v proizvodnji in logistiki.